

Jaarverslag 2020 en jaarplan 2021

Voedselbank Venlo

Inhoudsopgave	pag. 2
Inleiding	pag. 3
Beleidsthema's	
1. Optimalisering werkprocessen	pag. 5
2. Gezond voedselpakket	pag. 6
3. Winkelconcept	pag. 7
4. In contact met de omgeving	pag. 8
5. Vrijwilligersbeleid	pag. 9
6. Beleidsmatig werken	pag. 9
Bijlage 1	
Organisatie cirkeldiagram	pag. 11

Inleiding

Zoals afgesproken en vastgelegd evalueert het bestuur van voedselbank Venlo elk jaar haar activiteiten van het voorbije jaar en maakt zij een jaarplan voor het komende jaar. Dit jaarplan heeft haar basis vanuit het meerjarenbeleidsplan 2020-2022.

Het jaar 2020 werd voor een belangrijk deel beïnvloed en gekenmerkt door het coronavirus en alle onzekerheden en maatregelen die daarmee gepaard gingen. Met name tijdens de eerste golf in het voorjaar van 2020 moesten we alle zeilen bijzetten om de voedselbank overeind te houden. De impact op de inzet van de vrijwilligers, de werkwijze en de toevoer van voedselproducten was groot.

En nog steeds waart het virus rond, al zijn we nu meer ervaren in hoe we zo veilig mogelijk kunnen werken en hebben bijbehorende routines opgebouwd.

Het laat ook zien dat voedselbank Venlo tegen een stootje kan.

We zagen in het kalenderjaar 2020 tijdens de eerste golf tot en met de zomer een daling van het aantal uit te geven voedselpakketten naar zo'n 325. Daarna stegen de aanmeldingen weer en kwamen we op het eind van het jaar uit op 370 voedselpakketten.

Het aantal vrijwilligers steeg licht naar 70. In de eerste golf bleef een flinke groep oudere vrijwilligers thuis, wat werd opgevangen door mensen die zich spontaan meldden om de voedselbank te helpen en de handen uit de mouwen te steken. Deze tijdelijke hulpkrachten namen tegen de zomer weer afscheid, omdat de meeste vrijwilligers weer terugkwamen.

In de tweede golf was van thuis blijven geen sprake en was de tijdsinvestering en inzet van vrijwilligers op momenten nog groter dan normaal.

Daar waar we vanaf de zomer tot december nog grote zorgen hadden over de voedselvoorraad en de toelevering van voedselproducten, werden we in december door spontane donaties en uitgezette acties overspoeld met voedseldonaties. Zozeer, dat we een goede buffer hebben voor de eerste maanden van 2021.

Al onze vrijwilligers ontvangen geen enkele vergoeding voor hun werkzaamheden. Voor onze voornamelijk vaste uitgaven zijn wij sterk aangewezen op onze donateurs waarvan wij elk jaar hopen dat hun inkomsten voldoende zijn om de uitgaven te dekken. De vaste uitgaven hebben betrekking op transportkosten, voedsel, energiekosten, opslag voedsel, huur, verzekeringen en overige bedrijfskosten. Onze inkomsten bestaan uit trouwe vaste donateurs en voor een onzeker deel uit incidentele of periodieke bijdragen van stichtingen, bedrijven en instellingen. Het jaar 2020 begon met een fiscale controle van de Belastingdienst of voedselbank Venlo, die de ANBI status heeft, werkt conform haar doelstelling en de daarbij behorende fiscale richtlijnen. De eindrapportage is in april 2021 positief afgesloten en de ANBI status is gecontinueerd.

Het jaar 2020 was financieel gezien een bewogen jaar omdat er extra uitgaven waren in verband met corona maatregelen en omdat supermarkten minder voedsel leverden door "last minute" acties om voedselverspilling tegen te gaan. Deze ontwikkeling binnen de supermarkten geldt overigens niet specifiek voor 2020 maar zal blijvend zijn. De extra uitgaven in verband met corona konden worden betaald door extra bijdragen van donateurs en door financiële bijdragen van Voedselbank Nederland.

Het tekort aan voedsel kon worden opgevangen doordat verschillende bedrijven, stichtingen en instellingen donaties verstrekten die speciaal "geormerkt" waren voor de aankoop van voedsel.

Uit eigen middelen heeft voedselbank Venlo afgelopen jaar een behoorlijk bedrag geïnvesteerd in aanpassing van de vrachtauto om zo meer laadvermogen en meer veiligheid voor haar chauffeurs te

realiseren. Voedselbank Venlo wil dit jaar de voedseluitgifte in de vorm van vaste pakketten loslaten en overgaan naar voedseluitgifte in de vorm van een winkelconcept. In 2020 hebben wij van enkele bedrijven en instellingen substantieel mooie bijdragen mogen ontvangen waarmee deze aanpassing naar winkelconcept in 2021 gerealiseerd kan worden.

Vanwege de vaste uitgaven en de onzekere inkomstenstroom streeft voedselbank Venlo ernaar om haar liquiditeitspositie op peil te houden om zo financiële onzekerheden ook in de toekomst het hoofd te kunnen bieden.

Op de volgende pagina's volgt per beleidsonderdeel wat de voedselbank gedaan en gerealiseerd heeft in 2020 en wat de voorgenomen activiteiten zijn voor 2021.

In maart 2021 zal het meerjarenbeleidsplan 2020-2022 tegen het licht worden gehouden, getoetst en aangepast voor de volgende periode.

1. Optimalisering van de werkprocessen

Evaluatie 2020

De werkprocessen van alle onderdelen van de voedselbank, zowel bestuurlijk als operationeel, zijn beschreven, ingevoerd in de organisatie en operationeel zichtbaar, al heeft dit blijvende aandacht nodig. Zeker als het gaat om het vasthouden aan de organisatielijnen bij werkzaamheden en bij verantwoordelijkheid nemen. Men is nog te veel geneigd met alles bezig te willen zijn. Het geheel is vastgelegd in een cirkeldiagram met de daarbij behorende aparte werkbeschrijvingen van coördinatoren en bestuursleden.

Het was mooi om te zien hoe proactief en daadkrachtig werd omgegaan met alle maatregelen die moesten worden genomen in het kader van het coronavirus. Men wist elkaar te vinden, activiteiten werden overgenomen als dat nodig was, en men was gericht op het oplossen van problemen.

Het maandelijkse coördinatorenoverleg functioneert steeds meer als een belangrijk moment waarin men de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid voor het functioneren van de voedselbank ervaart, deelt en elkaar vooruit helpt.

Jammer is dat we geen jaarvergadering hebben kunnen houden voor alle vrijwilligers vanwege de beperkende coronamaatregelen. Wel zijn alle financiële stukken en beleidsstukken toegankelijk voor iedereen en worden belangrijke zaken gedeeld in de maandelijkse nieuwsbrief.

Op het gebied van ICT zijn voorbereidende stappen gezet om aan het begin van 2021 de eigen server en digitale omgeving van de voedselbank te verlaten en voor alle organisatieonderdelen te gaan werken in de cloud. Daarbij gaan we gebruik maken van het Microsoft programma Office 365, dat de administratie, vastlegging en onderlinge communicatie makkelijker maakt.

De intake gaat begin 2021 overstappen van een eigen gemaakt administratieprogramma naar het programma Voedselbank.nu van Voedselbanken Nederland. Hiervoor moesten alle cliëntgegevens handmatig worden overgezet.

Er is een prioritering gemaakt van aandachtspunten vanuit de risico inventarisatie- en evaluatie (RIE), maar door de coronamaatregelen is van de uitvoering daarvan nog te weinig gerealiseerd.

Jaarplan 2021

Het jaar 2021 zal voor het grootste gedeelte in het licht staan van de transformatie van de traditionele uitgifte van voedselpakketten naar een winkelconcept waarbij cliënten een keuze kunnen maken uit producten die passen bij hun persoonlijke behoefte en omstandigheden. Vanuit de gekozen aanpak om te komen tot die winkel is een projectgroep geformeerd met daaraan gelieerde subgroepen waarin zowel externen, bestuursleden als coördinatoren participeren. De werkzaamheden die deze groepen uitvoeren moeten mede zorgen voor draagkracht bij alle vrijwilligers om actief mee te denken en betrokkenheid te genereren bij de totstandkoming van de winkel.

Een belangrijk element hierbij is om de huidige werkprocessen om te buigen naar een werkwijze die past bij het winkelconcept. Dat geldt voor met name de logistieke vrijwilligers, maar ook voor de vrijwilligers die werken binnen de taakgebieden intake, transport en

catering. Maar ook is een goede inventarisatie nodig van alle benodigde voorzieningen en hulpmiddelen om die nieuwe werkprocessen te ondersteunen, waaronder onder andere een eenvoudig, maar doeltreffend voorraadbeheersysteem.

Belangrijk is om alert te zijn op het veilig blijven werken binnen onze voedselbank met het oog op het coronavirus dat voorlopig nog niet weg is.

Op ICT gebied nemen we een aantal belangrijke stappen. In april wordt het nieuwe intakeprogramma Voedselbank.nu door de intake in gebruik genomen. Daarnaast zijn alle computers, laptops en telefoons ingericht met Office 365 en One Drive en kunnen we de eigen server opruimen. In deze nieuwe omgeving worden alle voedselbankbestanden opnieuw geordend en ingericht, waaronder alle financiële documenten.

Ook met de uitvoering van de risico inventarisatie- en evaluatie wordt een start gemaakt vanuit een gemaakte prioritering.

2. Gezond voedselpakket

Evaluatie 2020

De coronamaatregelen hebben er ook voor gezorgd dat er zowel in de eerste als in de tweede lockdown veel verse groente- fruit- en zuivelproducten werden gedoneerd, zowel door voedselbedrijven als supermarkten. Daardoor konden we verschillende maanden zorgen voor flink wat verse producten in het voedselpakket. Dat wil niet zeggen dat we daardoor een evenwichtig pakket konden samenstellen.

Er is een opzet gemaakt van standaarden waaraan een wekelijks voedselpakket zou moeten voldoen, maar dit is nog niet geïmplementeerd bij de daadwerkelijke samenstelling.

De Limburgse voedselbanken zijn een pilot aangegaan met Lidl en met name het distributiecentrum van Lidl in Weert. Wekelijks kunnen we daar partijen groente en fruit ophalen die over zijn. Wat en hoeveel zou moeten blijken. Tot nu toe zijn de ervaringen grotendeels positief. Deze pilot wordt binnenkort geëvalueerd met alle betrokkenen.

De ontwikkeling van de groente- en fruitbrigade op het terrein van de veiling in Venlo stemt ons ook positief. Overschotten van bedrijven die werkzaam zijn op het veilingterrein kunnen makkelijk worden afgeleverd bij de hal van de groente- en fruitbrigade. Binnenkort starten de werkzaamheden en ligt het uiteindelijk in de bedoeling om de voedselbanken in zuid-oost Nederland van groente en fruit te voorzien. Een bestuurslid van voedselbank Venlo is betrokken bij de ontwikkeling van de G&F Brigade.

De opdracht aan 3^e jaarstudenten van Fontys om nieuwe bronnen aan te boren van voedseldonateurs heeft jammer genoeg weinig tot niets opgeleverd. Ook hier heeft corona gezorgd voor andere prioriteringen.

We zijn afgestapt van het voornemen om een denktank in het leven te roepen die ons zou kunnen ondersteunen bij het vinden van nieuwe voedselbronnen. Wel is het acquisitiebeheer opnieuw opgepakt en nieuw leven ingeblazen.

Het eerste contact met een praktijkschool is gelegd om gerechten te koken met voor cliënten onbekende producten en daarbij recepten aan te leveren. De daadwerkelijke uitvoering is uitgesteld vanwege corona.

Jaarplan 2021

Door de succesvolle AGF leveringen vanuit het Distributiecentrum van Lidl in Weert en de beginnende leveringen van de Groente & Fruit brigade in Venlo zijn we in staat om vrijwel wekelijks gezonde en verse producten uit te geven. Maar ook producten uit de andere schijven verdienen blijvende aandacht. Meer dan voorheen moet er geacquireerd worden op gezonde producten vanuit de vraag “wat is er nodig?”.

Met het vaststellen wat een wekelijks gezond voedselpakket inhoudt, vraagt dat straks ook iets van de uitstalling en uitstraling in de winkel.

Het ziet er voorlopig nog niet naar uit dat het recepten koken en recepten uitgeven door studenten van Praktijkschool Het Wildveld kan starten vanwege de gehanteerde coronaregels. Zo gauw dit wel kan, gaan we daar meteen een begin mee maken.

3. Winkelconcept

Evaluatie 2020

Het afgelopen jaar is nog duidelijker is geworden waarom we een winkelconcept willen:

- De uitgifte van een voedselpakket dat past bij de persoonlijke omstandigheden en voorkeuren van een cliënt.
- Versterking van de eigenwaarde van een cliënt.
- Verbetering van de aanvoer van verse producten.
- Voorkomen van voedselverspilling.

Flinke stappen zijn gezet richting de implementatie binnen onze voedselbank.

Er is een projectgroep ingesteld waaraan twee externen en zes eigen vrijwilligers deelnemen. De laatste groep bestaat uit drie coördinatoren, een interne logistieke adviseur en twee bestuursleden.

Aan de hand van een opgesteld programma van eisen is onderzocht of het winkelconcept mogelijk was binnen de hoofdlocatie van onze voedselbank. Dit onderzoek heeft geresulteerd in een rapport waarin beschreven staat dat alle mogelijkheden aanwezig zijn. In het rapport zijn ook bouwtekeningen opgenomen en een bouwcalculatie. Het bestuur heeft de aanbevelingen van de projectgroep overgenomen en de volgende stappen kunnen worden gezet.

Jaarplan 2021

Vóór de zomervakantie moeten de belangrijkste voorbereidende werkzaamheden van de diverse werkgroepen zijn afgerond. Het betreft de werkgroep bouw, de werkgroep inrichting winkel, de werkgroep aanvullende wensen, de werkgroep organisatiestructuur. Na de bouwvakantie (1 september) starten de verbouwingswerkzaamheden. Deze verbouwing inclusief de inrichting zullen volgens de huidige planning ongeveer vier weken in beslag nemen. Hierna gaan we twee weken proefdraaien met een aantal cliënten in de nieuwe winkel om vervolgens op 1 november officieel open te gaan.

Er wordt een communicatieplannetje gemaakt wie, wanneer en in welke volgorde wordt geïnformeerd over de veranderende werkwijze en de nieuwe winkel.

Door het sluiten van drie uitdeelpunten en de centralisering van de uitgifte in Venlo zal het wellicht voor een aantal cliënten lastig zijn om de locatie in Venlo te bereiken; hetzij door fysieke beperkingen en/of door het ontbreken van een sociaal netwerk. Wij willen niet dat cliënten om die reden afhaken en streven ernaar om in samenwerking met de vervoerders en de gemeenten Venlo en Beesel gratis vervoer voor deze groep te realiseren.

4. In contact met de omgeving

Evaluatie 2020

Contact maken is een bijzonder en weerbarstig begrip gebleken in 2020. Bijeenkomsten in grotere groepen werden gecancelled. Contact was vooral gericht op snel, op afstand of digitaal. Wel zijn we blijven werken aan verbetering en actualisering van onze website en de social mediapagina's.

Ook het opnieuw opgepakte acquisitiebeheer maakte weer duidelijk hoe belangrijk onze externe relaties zijn, en hebben we daardoor weer stappen gezet, onder andere door het opschonen en actualiseren van ons adressenbestand.

Met de gemeenten Venlo en Beesel hebben we een structureel en constructief overleg. Meer contact met de buurt is nog niet opgepakt, evenmin als een jaarlijkse nieuwsbrief voor onze externe relaties.

Het contact en de afstemming met de andere vijf Limburgse voedselbanken verloopt prettig en constructief. Men helpt elkaar en weet elkaar te vinden. Het optimaliseren van het functioneren van het Regionaal DistributieCentrum blijft een punt van zorg. Via een ingestelde stuurgroep en onderhangende projectgroepen op regionaal niveau is geprobeerd de werkwijze van het RDC verder te ontwikkelen en te verbeteren, maar dat heeft tot nu toe nog onvoldoende resultaat opgeleverd.

De werkwijze, het beleid en de communicatie van Voedselbanken Nederland wordt als heel steunend ervaren.

Nog te weinig weten we van de behoeften en noden van onze cliënten. Wel weten we dat er nog te veel voedsel door cliënten wordt geruild, weggegeven of weggegooid.

Jaarplan 2021

De opening van onze winkel willen we aangrijpen om daaromheen een open dag te organiseren waarin we alle relaties, donateurs, buurtgenoten, media, familieleden van vrijwilligers, enz. willen uitnodigen om een kijkje te komen nemen en onze bedoelingen en ons werk daarmee onder de aandacht te brengen.

Onder begeleiding van een bestuurslid is een student van Fontys Hogeschool bezig met een marketing project hoe wij nieuwe en bestaande donateurs nog beter aan ons kunnen binden. Binnen het Regionaal Overleg Platform is het besluit genomen om onderzoek te doen naar de opzet van een meest wenselijk, duurzaam en toekomstbestendig RDC, op welke locatie dan ook. Bij deze onderzoeken zijn twee bestuursleden van voedselbank Venlo betrokken. Het nieuwe RDC dient zorg te dragen voor een efficiënte en transparante werkwijze bij de verdeling en het transport van voedselproducten.

5. Vrijwilligersbeleid

Evaluatie 2020

Qua vrijwilligers zijn de diverse organisatieonderdelen goed bemenst en krijgt de benodigde onderlinge samenwerking en afstemming steeds meer vorm.

Met de coördinatoren worden er halfjaarlijks voortgangsgesprekken gehouden en elk team beschikt over een eigen lief en leedbudget.

Gezamenlijke bijeenkomsten en vergaderingen waren niet mogelijk in het afgelopen jaar, maar de vrijwilligers werden van belangrijke ontwikkelingen op de hoogte gehouden door de maandelijkse nieuwsbrief.

Met Kerst werden de vrijwilligers nadrukkelijk bedankt voor hun bijzondere inzet van het afgelopen jaar door middel van een dit keer wat uitgebreider kerstpakket.

Jaarplan 2021

Door de uitgifte op meerdere dagen in de week in het nieuwe winkelconcept zijn er meer vrijwilligers nodig, ondanks het feit dat bijna alle vrijwilligers hebben aangegeven om in de nieuwe opzet te willen blijven werken. In individuele gesprekken kunnen de huidige vrijwilligers hun voorkeuren aangeven: welke werkzaamheden, hoeveel dagdelen, op welke dagen, etc. Maar ook nieuwe vrijwilligers moeten worden ingewerkt en een plaats krijgen binnen de nieuwe organisatiestructuur. Er zijn genoeg aanmeldingen van vrijwilligers geweest om de vacatures te kunnen invullen.

De huidige coördinatoren blijven hun werkzaamheden voortzetten in de nieuwe opzet.

6. Beleidsmatig werken

Evaluatie 2020

Door de coronacrisis heeft het bestuur niet altijd voltallig kunnen functioneren. Ook noopte de actuele situatie tot ingrepen en maatregelen om veilig en verantwoord door te kunnen werken, wat leidde tot veranderingen en aanpassingen in de werkwijze en de inzet van vrijwilligers. Bestuursleden waren vaker “hands on” op de werkvloer aanwezig. Al met al veel ad hoc beleid.

De focus lag ongewild daardoor ook minder op de voorgenomen beleidsmatige onderwerpen. Zo heeft het project winkelconcept vertraging opgelopen.

We halen nog te weinig informatie uit het geïntroduceerde nieuwe voorraadbeheersysteem. Enerzijds heeft dat te maken met een onvoldoende implementatie, maar ook met de vraag “wat willen we weten?” die (nog) niet duidelijk genoeg is beantwoord. Dat heeft tot gevolg dat we onvoldoende weten waar we op moeten sturen bij het acquisitiebeheer.

In het bestuur zijn twee wisselingen geweest, de functie van secretaris en de functie van acquisitiebeheer.

In november heeft het bestuur het beleid, het eigen functioneren en het functioneren van de voedselbank geëvalueerd. De conclusies hieruit zijn verwerkt in het jaarplan 2021.

Jaarplan 2021

Een striktere scheiding tussen het werkoverleg van het bestuur en de maandelijkse bestuursvergadering moet leiden tot meer diepgang en focus op beleidsonderwerpen in de bestuursvergadering.

We willen voedselverwerving minder ad hoc aanpakken en met behulp van ondersteunende data meer systematisch en beleidsmatig invullen.

Vanwege het verstrijken van de zittingstermijn komt de positie van een bestuurslid op het taakgebied logistiek vacant en gaan we bijtijds actief op zoek naar een nieuwe kandidaat.

Tot slot

We kijken uit naar de ingebruikname van de winkel. Zeker zullen we tegen onvolkomenheden aanlopen en zullen er fouten gemaakt worden. Maar dan stellen we bij en leren daarvan. We weten waarom we dit doen vanuit een steeds sterker gevoelde en door alle vrijwilligers gezamenlijk gedragen visie: het versterken van de eigenwaarde van cliënten.

Namens het bestuur van voedselbank Venlo,

Miriam Krijnsen, voorzitter

